

Maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa / H. Huldén & Söner Ab, Jukola 312-403-14-7, Kyyjärvi

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 27.05.2025 § 31
54/11.01.00.02/2025

H. Huldén & Söner Ab hakee maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaista yhteislupaa maa-ainesten ottamiseen ja murskaukseen Kyyjärven kunnassa sijaitsevalle kiinteistölle Jukola 312-404-14-7.

HAKIJA

H.Huldén & Söner Ab
Backändantie 129
68410 Alaveteli
Y-tunnus 0499135-8

VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnassa 20.1.2025.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Hakemuksessa kuvattua toimintaa varten tulee hakea maa-aineslupa kalliokiviaineksen, soran ja hiekan ottamista varten (maa-aineslaki 4§) ja ympäristölupa, koska kyseessä on kivenlouhimo, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää (ympäristönsuojelulaki 27 §, Liite 1, taulukko 2, kohta 7c ja 7e). Lupa-asia käsitellään ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisena yhteislupana.

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Toimivaltainen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (ympäristönsuojeluasetus 2§ 6a ja 6b).

Kyyjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta.

OTTAMISALUE

Suunniteltu alue sijaitsee Kyyjärven kunnan Kyyjärven kylässä Patamakankaalla, Pietari Brahentien eteläpuolella. Ottamisalueen pinta-ala on 4,2 ha. Alue on vanhaa ottoaluetta, jolla edellinen maa-aineslupa on päättynyt joulukuussa 2024.

Kiinteistön omistaja on antanut suostumuksensa luvan hakemista varten.

Alue on kartoitettu suunnittelijan toimesta senttimetritarkkuusluokan satelliittipaikannuskalustolla (GPS, GLONASS) 26.10.2024. Tämä kartoitus on esitetty suunnitelmapiiirustuksissa ETRS-TM35FIN-koordinaatistossa. Mittauksessa käytetyt korkeudet ovat korkeusjärjestelmässä N2000. Maanpinnan korkeus vaihtelee kohdealueella välillä N2000 +172,60 - +183,55.

ALUEEN YMPÄRISTÖ

Lähimmät asuintalot sijaitsevat Ähtyrinpuron alueella n. 1100 m etäisyydellä kaivuualueen rajasta. Murskauslaitteiden suunniteltu sijainti ja asuintalon etäisyys on n. 1050 m.

Kohdealue on ollut maa-ainesten ottoalueena jo pitkään. Hakkaamatonta puustoa on ainoastaan nykyisellä ottoalueella, länteissä sekä alueen eteläreunalla reunalla. Ottamisalue ei sijaitse pohjavesialueella eikä alueen tuntumassa ole vesikaivoja. Alueen läheisyydessä sijaitsee BetSet 14-34 -tilan maa-aineksenottoalue. Edellisessä maa-ainesottoluvan hakemuksessa ja ottosuunnitelmassa pohjaveden taso on arvioitu olevan +171,00 N60 korkeusjärjestelmässä. Jukola-tilan ottamisalueelle ei ole kaivettu pohjavesikuoppia eikä ole asennettu putkia pohjaveden pinnan seuraamista varten.

Suunnittelualueella tai sen lähiympäristössä ei ole tiedossa uhanalaisia eläin- tai kasvilajeja eikä muita tekijöitä, joihin ottamistoiminta voisi haitallisesti vaikuttaa.

ALUEEN SUUNNITTELUTILANNE

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole asema- tai yleiskaavoja.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-ainesten ottaminen

Hakemuksen muakisen ottamisalueen kokonaispinta-ala on 4,2 ha ja siltä on tarkoitus ottaa 185 000 k-m³ hiekkaa ja soraa sekä 50 000 k-m³ kalliokiviainesta. Yhteensä maa-aineksia otettaisiin 235 000 k-m³.

Alimmaksi ottamistasoksi hakemuksessa esitetään +172,30 m (N2000). Pohjaveden pinnantaso hakemuksen mukaan on +171,30 m (N2000), jolloin suojaetäisyydeksi alimman ottotason ja pohjaveden väliin jäisi 1 metri.

Suunnitellun ottoalueen läpi kulkee Leppäahon metsätie. Tien siirto on suunniteltu ja metsätien uusi sijainti on esitetty tiekunnalle. Maanomistaja ja luvanhaltija huolehtivat yhdessä metsätien tiekunnan ja viranomaisten kanssa tien siirtämiseen liittyvistä toimenpiteistä. Kulku ottamisalueelle tapahtuu nykyisellään suoraan Pietari Brahentieltä.

Ottotasoä osoitettava syvyysmerkki asennetaan, että siitä voidaan seurata ottamisen syvyyttä. Ottaminen suoritetaan käyttäen normaaleja luiskan kaltevuuksia siten, että luiskat muotoillaan ottamisen edetessä valmiiksi 1:3 lopputilannetta varten. Alue palautuu metsätaloukskäyttöön. Alueella olevat ja sieltä kuorittavat pintamaat käytetään alueen maisemointiin ottamisen päättyessä. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on hakemuksen liitteenä.

Louhinta ja murskaus

Murskaus toteutetaan siirrettävällä murskauslaitteistolla, jonka suunniteltu sijainti ottoalueella on esitetty suunnitelmakartoissa. Murskauksen aikana syntyviä pölyhaittoja vähennetään tarvittaessa kastelulla. Murskaus aiheuttaa myös melua, jota vähennetään sijoittamalla murskain varastokasojen suojaan. Melua syntyy myös räjäytystä valmistelevien porausten yhteydessä ja hetkellisesti räjäytyksen aikaan.

Hakemuksessa on esitetty seuraavat toiminta-ajat

- Murskaaminen ma-pe (la) klo 6-22
- Poraus ma-pe (la) klo 6-22
- Rikotus ma-pe (la) klo 6-18
- Räjäytys ma-pe (la) klo 6-18
- Kuormaaminen ja kuljetus ma-la klo 6-22

Laitos on toiminnassa noin 200 päivää vuodesta. Hakemuksen mukaan maa- ja kiviaineksia varastoidaan alueella kunnes ne myydään ja kuitenkin enintään 3 vuotta.

Hakemuksen mukaan alueelle ei varastoida polttoainetta tai öljyä, mutta kuitenkin murskaus aikana alueella on polttoainetta. Polttoainesäiliö on sisäänrakennettu murskauskalustossa tai murskauslaitoksen polttoainesäiliö on ulkoinen säiliö. Säiliöstä tankataan muut koneet ja myös murskauslaitos saa tarvittavan polttoaineen säiliöstä. Tankkaus voi tapahtua suoraan säiliöautosta. Tankkauksen aikana murskaimen säiliön alla oleva maa suojataan öljyä imevällä materiaalilla. Polttoainesäiliö ja polttoaineet poistetaan ottoalueelta samalla kun murskauskalusto siirtyy alueelta pois. Työkoneita ei huolleta alueella.

Hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaan ottamissuunnitelman rajauksen sisällä toimittaessa ottaminen ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, eikä myöskään tuhoa erikoisia luonnonesiintymiä. Edellyttäen, että tämän ottamissuunnitelman ohjeita noudatetaan, ottamistoiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslaissa säädettyjen rajoitusten kanssa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Luvanhakija on viranomaisen pyynnöstä täydentänyt hakemusta on 20.2. ja 27.2.2025 ennen hakemusta koskevan kuulutuksen julkaisua.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Asian vireillöolosta on kuulutettu Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla ja Kyyjärven kunnan sivuilla. Kuulutus on julkaistu 27.5.2025. Kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidetty nähtävillä 27.2.2025 – 7.4.2025. Niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, on lisäksi tiedotettu erikseen kirjeellä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Kyyjärven kunnan terveydensuojeluviranomaiselta ja Keski-Suomen ELY-keskukselta.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen vastaava ympäristöterveystarkastaja on antanut hakemuksesta terveydensuojeluviranomaisen lausunnon 19.3.2025, jossa todetaan seuraavaa:

” Maaperän ja pohjavesiensuojelu

Toiminnassa ja ympäristöluvassa tulee huomioida Vna 800/2010 kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. murskausasetuksen) määräykset maaperän ja pohjaveden suojelusta (9§, 10§). Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on heti ryhdyttävä toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi, joten toimijalla on oltava imeytysainetta. Vahingosta on välittömästi ilmoitettava kunnan öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaviranomaiselle.

Melu

Suojauksissa, laitoksen sijoittelussa sekä ympäristölupamääräyksissä tulee huomioida murskausasetuksen (800/2010) toiminnan sijoittamiseen ja meluun liittyvät määräykset (6§, 7§ ja 8§) Tarvittaessa

toiminnanharjoittajan tulee kustannuksellaan toteuttaa puolueeton melumittaus.

Pöly

Pienhiukkaspitoisuus ei saa ylittää asutulla alueella Valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta 79/2017 annettuja terveyshaittojen ehkäisemiseksi annettuja raja-arvoja. Tarvittaessa toiminnanharjoittajan tulee kustannuksellaan toteuttaa puolueeton ilmanlaadun mittaus. Laitoksen suojauksissa, sijoittelussa sekä ympäristölupamääräyksissä tulee huomioida em murskausasetuksen (800/2010) toiminnan sijoittamiseen ja pölyyn liittyvät määräykset (4§).”

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Keski-Suomen ELY-keskus on antanut hakemuksesta 25.4.2025 päivätyn lausunnon, jossa todetaan seuraavaa:

” Suunniteltu hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Sormiharjun vedenottamo sijaitsee noin 2 km päässä ottoalueesta itään. ELY-keskuksen tiedossa ei ole alueella tiedossa olevia luonnon- tai ympäristönsuojelun kannalta arvokkaita kohteita.

ELY-keskus pitää mahdollisena kalliokiviaineksen, soran ja hiekan ottoa sekä kalliokiviaineksen murskausta alueella mahdollisena tietyin edellytyksin. Maa-ainesten otossa tulee noudattaa seuraavia ohjeita:

- Ottosuunnitelman mukaan nykyisen ja laajennusalueen ympärille sekä naapuritilojen rajalle jätetään 10 metrin suojakaista. ELY-keskus huomauttaa, että Ympäristöministeriön julkaisun 2023:30 (Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestäväään käyttöön) mukaan kalliokiven ottamisalueilla suositellaan jätettäväksi vähintään 30 m:n suojaetäisyys naapuritilan rajaan. Suojaetäisyys voi olla pienempi, mikäli siihen on saatu naapurikiinteistön omistajan kirjallinen suostumus.

-Ottoalueelle tulee asentaa pohjavesinäytteenottoon soveltuvat havaintoputki (PEH tai PVC -putki, jonka halkaisija on vähintään 50 mm. Havaintoputken siiviläosan tulee ulottua riittävän syvälle pohjavesivyöhykkeeseen, mielellään kallioon asti). Havaintoputken tiedot sisältävä putkikortti tulee toimittaa kunnan maa-ainesten oton valvojalle ja ELY-keskukselle.

Pohjavesinäytteestä tutkitaan ennen toiminnan jatkamista, päätyttyä ja tarvittaessa: pH, sameus, väri, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti (NO₃), TOC, öljyhiilivedyt C10-C40 ja liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi kloridi ja sulfaatti sekä kiintoaine ja CODMn sekä ammoniumtyppi.

- Uudesta ja naapuritilan putkesta tulee seurata pohjavesipinnan korkeutta neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy ja talvi). Pohjaveden pinnan korkeustiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle. Tiedot suositellaan toimitettavaksi samanaikaisesti ja samalla lomakkeella kuin tiedot otetuista maa-aineksista, jolloin ne voidaan tallentaa ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Tällöin seurantatiedot ovat sähköisessä paikkatietojärjestelmässä niin luvanhaltijoiden kuin valvontaviranomaistenkin käytössä.

-Alin sallittu ottotason on +172,3 m, kuitenkin 2 m pohjavesipinnan yläpuolella. Alimman ottotason ja pohjavesipinnan alapuolisia massanvaihtoja ei tule sallia.

Jos kalliokiviaineksen oton seurauksena alueelle muodostuu vesiä/lampi, tulee lammen vedestä ottaa vesinäyte sekä mitata lammesta

pinnankorkeus. Myös alueelta mahdollisesti pois pumpattavien vesien käsittelystä ja johtamisesta tulee esittää suunnitelma kunnan maa-ainesteston valvontaviranomaiselle. Tästä mahdollisen muodostuvan altaan vedestä, tulee myös tutkia edellä esitetyt parametrit. Näytteenotto uusitaan tarvittaessa.

- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueille asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Myös ottamisalueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon sekä ottoalue suojata riittävän korkealla ja sään kestäväällä aidalla. Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika

- Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi sekä autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden ja maaperän puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

- Jälkihoidossa alue tulee maisemoida turvalliseksi ja ympäröivään maastoon sopivaksi. Maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edetessä. Alueen jälkitasauksessa ja -verhoilussa ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäisen kerran 30.9.2027 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesteston valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

-Maa-ainesten otossa tulee huomioida ympäristöministeriön ohjeistus Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestäväään käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30.

-Kivenlouhinnassa ja murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (ns. Muraus-asetus) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Myönnettävässä ympäristöluvassa asetuksen säädöksiä on käytettävä ympäristönsuojelullisina vähimmäisvaatimuksina.

-Toiminnassa tulee huomioida myös Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö – julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice) suosituksia.

-ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksessa esitetty toiminta vastaa meluntorjuntatoimien osalta melko hyvin Muraus-asetuksen vaatimuksia, pölyntorjunnan osalta on huomioitava Muraus-asetuksen 4 §. Hakemuksen mukaan lähin asuinkiinteistö sijaitsee murskauslaitteiden sijainnista n. 1050 m päässä.

-Toiminta-ajoissa on esitetty laajempia toiminta-aikoja, kuin Muraus-asetuksen 8 §:ään on kirjattu. Lisäksi kaikkia toimintoja on esitetty mahdollisesti tapahtuvan myös lauantaisin. Asetuksen mukaan, jos toiminnan etäisyys melulle alltiista kohteista on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikutusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä. Lisäksi Muraus-asetuksen 8 §:n 2 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan erityisistä syistä sallia kuormaus ja kuljetus, sekä asetuksen mukaisten ehtojen mukaisesti murskaus, lauantaisin kello 7.00-18.00 välisenä aikana. Hakemuksessa ei ole esitetty erityistä syytä lauantain aikaisille kuormauksille ja kuljetuksille tai muille toiminnoille. ELY-keskus katsoo, että vaikka etäisyys häiriintyviin kohteisiin on yli 500 m, tulee päivittäisissä toiminta-ajoissa lähtökohtaisesti pyrkiä noudattamaan Muraus-asetuksessa annettuja toiminta-aikoja.”

Hakijan vastine

Hakija on antanut 11.5.2025 päivätyn vastineen lupahakemukseen annettuihin saapuneisiin lausuntoihin. Vastineessa todetaan seuraavaa:

” Suojaetäisyydet

Ottoalueen suojaetäisyydet peitetään tällä hetkellä niin kun ne ovat suunniteltu. Jos ottamis-alueen laajentamisen aikana huomataan että olisi hyvä pienentää suojaetäisyydet tehdään ottoluvan muutos hakemus ja pyydetään naapurikiinteistöltä suostumus suojaetäisyyden pienentämiseen.

- Pohjaveden tarkastus ja tarkastusputki

Ottoalueen hoitava yritys/ maarakennus yritys asentaa otto-alueella pohjaveden tarkastus- / näytteenottoputki. Putkesta otetaan pohjavesinäyte ja näytteestä otetaan vaadittavat näytteet ja tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Uudesta näytteenottoputkesta toimitetaan myös putkikortti valvontaviranomaiselle.

Ottoalueen hoitava yritys/ maarakennus yritys voi myös tarkistaa pohjaveden korkeuden uudesta näytteenottoputkesta ja naapurintilan putkista. Tähän tehtävään yritys haluaisi saada kartan, mistä selviää, että mistä putkesta/putkista viranomainen haluaa tiedot ja samalla yritys haluaa saada kaikki näytteenottoputkien putkikortit.

Tällä tavalla ottoalueen hoitava yritys/maanrakennusyritys voi varmistaa että ottoaleen suojakerros pohjaveden yläpuolella on riittävä/vähintään 2 m, mutta alin ottosyvyys on +172,3 m.

- Vesilammen mahdollinen muodostaminen

Jos mahdollinen vesilammikko muodostuu ottamisalueella, yritys valmistelee suunnitelman, mistä ilmenee miten vedet ohjataan pois ottoalueelta ja miten varmistetaan että pois ohjattava vesi ei saastuta ympäristöä. Tämä suunnitelma hyväksytetään viranomaisilla, ennen kuin toimenpiteet aloitetaan. Myös mahdolliset näytteet otetaan vedestä, ennen kuin ne ohjataan ympäristöön.

- Ottoalueen korkeus ja suojaus

Alueelta löytyy korkeusmerkit ja ottotason merkit ja yritys voi asentaa uusia merkkejä kun otto-alue laajenee. Ottoalueen rajaa voidaan merkata ennen ottotoiminnan jatkamista. Otto-alueen ympäri tehdään pintamaista suojavallit ja otto-alueen ympäri asennetaan tässä vaiheessa lippusiima, joka varoittaa ja estää vapaan liikkumisen otto-alueella. Yritys voi myös asentaa verkkoaidan ottoalueen ympäri, jos todetaan että on aiheellista. Otto-alueen tiedotetaulu voidaan myös uusia, jos on aiheellista.

- Polttoaineen/ Voiteluaineen varastointi

Yritys ei aio varastoida kemikaaleja tai poltto- ja voiteluaineita ottoalueella. Ainoat aineet, mitä on alueella, ovat ne, jotka on ilmoitettu hakemuksessa.

Nämä aineet ovat alueella ainoastaan murskauksen/seulomisen aikana. Maa-aineksen varastoalueella voi olla yksi kone. Koneella tehdään kiviaineskuormat.

- Alueen maisemointi

Maisemointityöt aloitetaan mahdollisuuksien mukaan, aloittamisen aijankohtaa on vaikea arvioida tällä hetkellä. Työn aloittaminen riippuu aika paljon siitä, miten ottoalueen työt pääsevät laajentumaan.

- Melu ja pöly

Yritys voi suorittaa melun ja pölyn kartoituksen, jos ilmenee, että tällainen kartoitus olisi aiheellinen. Yritys ei näe, että kartoitusta olisi aiheellista heti tehdä. Lähialueella ovat ottoalue/metsäalue.

- Ottotoiminen kellonajat

Yritys haluavat pitää kiinni hakemuksessa esitetyistä kellonajoista ja myös mahdollisista poikkeamista. Yritys voi yrittää sovittaa toimintaa niin, että murskausta, poraamista, riktosta ja räjäytyksiä ei tapahdu lauantaisin/arkipyhinä. Yritys voi myös yrittää mahdollisuuksien mukaan noudattaa Muraus-asetuksessa annettuja toiminta-aikoja.”

Oheismateriaali:

- Sijainti ja suunnitelmakartat

Lisätiedot ympäristösihteeri Nina Pimiä, puh. 044 733 5806

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Ympäristölautakunta myöntää H. Huldén & Söner Ab:lle maa-aineslain sekä ympäristönsuojelulain mukaisen yhteisluvan haettuun kokonaismäärältään enintään 235 000 m³ soran ja hiekan ottoon sekä kalliokiviaineksen ottoon ja murskaukseen kiinteistöllä Jukola 312-404-14-7, Kyyjärvi. Lupa myönnetään 10 vuodeksi.

Hakemuksessa ja 26.2.2025 päivätyissä suunnitelmakartoissa esitetyn lisäksi tulee ottamisessa noudattaa seuraavia määräyksiä.

Lupamääräykset:

1. Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee ottamisalueen rajat merkitä selvästi maastoon sekä ottoalue suojata riittävän korkealla ja sään kestävällä aidalla. Merkintöjen pysyvyydestä tulee huolehtia koko toiminnan ajan. Lisäksi alueelle tulee asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia korkeusmerkkejä. Ottoalueelle tulee asentaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. luvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.

Kallion ottamisen suojaetäisyys naapuritilan rajaon on 30 metriä ja soranottamisen osalta suojaetäisyys on 10 metriä.

Otto ei saa edetä hakemuksen jättämisen aikaan käytössä olevan metsätien alueelle ennen kuin tie on virallisesti siirretty ottoalueen ulkopuolelle tai ennen kuin tiekunta on hyväksynyt tien siirron ja antanut kirjallisen luvan aloittaa kaivu vanhan metsätien alueella.

Alueella pidetään aloitustarkastus ennen toiminnan aloittamista, missä käydään läpi lupaan liittyvät asiat.

2. Alin sallittu ottotaso on +173,30 m (N2000), kuitenkin aina vähintään 2 metriä pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alittavat massanvaihdot tai pohjaveden asemaa muuttava kaivu on kielletty.

Edellisen luvan aikana suoritetun ottamisen myötä alueelle jäänyt, tätä syvemmälle otettu alue, saa jäädä nykyiseen syvyyteen. Tämä alue ja syvyys on esitettävä päivitettävissä suunnitelmakartoissa ja leikkauspiirustuksissa.

Ennen ottotoiminnan aloittamista tulee valvontaviranomaiselle toimittaa lupamääräyksen mukaisesti päivitetyt suunnitelmakartat ja piirustukset.

3. Ottoalueen vaaralliset reunat tulee suojata näkyvästi varoituskyltein sekä lippusiimoin ja suoja-aidoin alueella liikkuvien turvallisuuden varmistamiseksi. Ottoalueen Suojauksesta on huolehdittava koko toiminnan ajan. Louhinta- ja murskaustyön aikana on riittävin varoitushilmoituksin ja muutoinkin huolehdittava siitä, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa alueella liikkuville.

Metsätiellä liikkuvien ja ottoalueella työskentelevien turvallisuuden varmistamiseksi ottoalueen reunaan kulkevan metsätien ja ottoalueen välinen alue on merkittävä selvästi toiminnan aikana. Ottamisen edetessä ottoalueen metsätien puoleinen reuna on suojattava esim. suurin kivin, betoniestein tai maavallin avulla.

4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista ottoalueelle tulee asentaa pohjavesinäytteenottoon soveltuva havaintoputki (PEH tai PVC -putki, jonka halkaisija on vähintään 50 mm. Havaintoputken siiviläosan tulee ulottua riittävän syväälle pohjavesivyöhykkeeseen, mielellään kallioon asti). Havaintoputken tiedot sisältävä putkikortti tulee toimittaa kunnan maa-ainesten oton valvojalle ja ELY-keskukselle.

Ennen ottamistoiminnan jatkamista ja sen päätyttyä pohjavesiputkesta otettavasta pohjavesinäytteestä tutkitaan pH, sameus, väri, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti (NO₃), TOC, öljyhiilivedyt C10-C40 ja liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi kloridi ja sulfaatti sekä kiintoaine ja CODMn sekä ammoniumtyppi. Pohjaveden lämpötila mitataan aina näytteenoton yhteydessä.

Vesinäytteiden otossa tulee käyttää akkreditoitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota.

Vedenlaadun määryksiä tulee tehdä tarvittaessa lisää, mikäli valvontaviranomainen sitä edellyttää.

Uudesta ja naapuritilan pohjavesiputkesta tulee havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy).

Pohjaveden pinnan korkeustiedot ja kaivo- ja pohjavesinäytteiden laboratorioanalyysien tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle. Tiedot toimitetaan ensisijaisesti NOTTO-järjestelmään samalla lomakkeella kuin tiedot otetuista maa-aineksista, jolloin ne voidaan tallentaa ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Tarvittaessa tiedot voi toimittaa valvontaviranomaiselle sähköpostitse. Tiedot toimitetaan vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

5. Jos kalliokiviaineksen oton seurauksena alueelle muodostuu vesiä/lampi, tulee lammen vedestä ottaa vesinäyte sekä mitata lammesta pinnankorkeus. Myös alueelta mahdollisesti pois pumpattavien vesien käsittelystä ja johtamisesta tulee esittää suunnitelma kunnan maa-ainestenoton valvontaviranomaiselle. Tästä mahdollisen muodostuvan altaan vedestä, tulee myös tutkia edellä esitetyt parametrit. Näytteenotto uusitaan tarvittaessa.
6. Toiminnan ajalliset rajoitukset
Murskaaminen on sallittu arkipäivisin klo 7–22
Poraaminen on sallittu arkipäivisin klo 7–21
Rikotus on sallittu arkipäivisin klo 8–18
Räjähdykset on sallittu arkipäivisin klo 8–18
Kuormaaminen ja kuljetus on sallittu arkipäivisin klo 6–22

Murskaus- ja louhintatoimintaa ei saa harjoittaa viikonloppuisin, arkipyhinä eikä joului-, uudenvuoden- tai juhannusaaton.

7. Meluhaittojen ehkäisy
Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (VNp 993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja vakituisen asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 LAeq ja yöohjearvoa (klo 22–7) LAeq 50 dB sekä loma-asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 45 dB ja yöohjearvoa (klo 22–7) 40 dB.

Toiminta tulee sijoittaa alueella siten että kaivannon reunat ja varastokasat ehkäisevät mahdollisimman tehokkaasti melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Haitallista melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin ja muilla vastaavasti ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on tarvittaessa rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen. Murskaamisen on tapahduttava vähintään 300 metrin päässä lähimmästä altistuvasta kohteesta meluhaittojen rajoittamiseksi.

Jos määrättyjen meluohjearvojen ylittymistä on syytä epäillä, tulee luvan saajan valvontaviranomaisen vaatiessa teettää kustannuksellaan melumittaus lähimmillä asuinkiinteistöillä toiminnan aikana. Mittausten niin osoittaessa on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi ohjearvojen mukaiselle tasolle. Tarvittaessa melumittaus on tehtävä viranomaisen niin määrätessä myöhemmin uudelleen.

8. Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta raja-arvoa 50 µg/m³, 24 h keskiarvona mitattuna. Pölyhaittoja tulee tarpeen mukaan ehkäistä kastelemalla tai koteloimalla laitteistot, säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauskalusteiden kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava.

Tarvittaessa, mikäli on aihetta epäillä raja-arvon ylittävän, toiminnanharjoittajan on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen määräyksestä tehtävä pölypäästöön liittyvä mittaus. Mittausten niin osoittaessa on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin pölyhaittojen vähentämiseksi raja-arvon mukaiselle tasolle. Tarvittaessa pölymittaus on tehtävä viranomaisen niin määrätessä myöhemmin uudelleen.

9. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi sekä autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi on pohjavedelle tai maaperälle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Jos öljyä tai muuta pohja- tai pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi. Vahinko- ja onnettomuustilanteita varten on alueelle varattava riittävä määrä imeyttämismateriaalia.

10. Alueelle ei saa jättää roskaa, jätettä eikä tarpeettomia rakenteita tai esineitä. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä omiin keräysastioihinsa ja toimittaa asianmukaiselle vastaanottajalle ensisijaisesti hyötykäyttöön. Vaaralliset jätteet kuten öljyiset jätteet tulee varastoida omissa selkeästi merkityissä astioissaan ja säilyttää suljetussa tilassa, huoltovaunussa tai kontissa ennen toimittamista hyväksytyyn vastaanottoon.
11. Jos öljyä tai muuta pohja- tai pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi. Vahinko- ja onnettomuustilanteita varten on alueelle varattava riittävä määrä imeyttämismateriaalia.
12. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu uhanalaiseksi (lajin uhanalaisuusluokka: vaarantunut /VU). Muodostuneet törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Pesien hävittäminen on kiellettyä.
13. Jälkihoidossa alue tulee maisemoida turvallisesti ja ympäröivään maastoon sopivaksi, luiskat tulee muotoilla pääsääntöisesti kaltevuuteen 1:3. Mikäli alueelle joudutaan jättämään jyrkempiä ja yli 1,5 metriä korkeita rintauksia törmäpääskyn pesien vuoksi, tulee jyrkänteet suojata pysyvällä aidalla. Maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Mikäli alue ei metsity lountaisesti luvanhaltija vastaa istutuksista.

Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäisen kerran 30.9.2027 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

14. Toiminnassa tulee huomioida myös Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö – julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice) suosituksia.

Maa-ainesten otossa tulee huomioida ympäristöministeriön ohjeistus Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestäväan käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30.

15. Ennen kunkin toimintajakson aloittamista murskausasema esitetään toimintakunnossa ja ilmoitetaan työmaavastuuhenkilöiden tiedot ympäristönsuojeluviranomaiselle.
16. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta, tuotantomääristä, toiminnassa syntyvistä jätelajeista, jätemääristä ja niiden toimituspaikoista sekä poikkeuksellisista tilanteista. Yhteenveto kirjanpidosta tulee pyydettyä esittää valvontaviranomaiselle. Yhteenveto laitoksen tarkkailusta ja kirjanpidosta on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.
17. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta ja lopettamisesta sekä toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisista keskeyttämisistä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on selvitettävä tarvittavat ympäristönsuojelutoimet, jotka alueella on tarpeen tehdä.
18. Urakoitsijat ja toimintapaikalla toimiva henkilöstö tulee perehdyttää tämän ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisen yhteisluvan ehtojen sekä vahinkotilanteiden varalle. Henkilöstön käytössä tulee olla toimintaohjeet vahinkotilanteiden varalle. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö.

Vakuuden määrääminen:

Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee hakijan antaa 13 600 euron vakuus lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Hakemuksen ja lupamääräysten mukaan tehtävän ottamisen ei katsota aiheuttavan maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia haitallisia seurauksia. Luvan myöntämisestä ei katsota aiheutuvan ympäristönsuojelulain 49 §:n tarkoittamaa haitallista seurausta tai sen vaaraa, vaan tämänhetkisen tiedon mukaan luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty, kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla.

Hakemuksessa ja suunnitelmissa esitetty toiminta on järjestetty murskaus- ja louhintatoimintojen yleisesti käytössä olevien hyvien toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Ympäristölautakunta katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudatetaan tässä luvassa annettuja määräyksiä, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maan tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista,

vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Hakemuksessa esitetty ottaminen kohdistuu alueelle, jolla on ollut aikaisemmin lupa maa-aineksen ottamiseen. Näin ollen suunniteltu toiminta aiheuttaa vain vähäistä muutosta alueen maisemassa. Melu ja pöly on otettu huomioon lupamääräyksissä esitetyllä tavalla.

Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti. Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 3 §:n mukaan kivenlouhimo ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että niiden etäisyys asuinrakennukseen ja loma-asumiseen käytettävään rakennukseen on vähintään 300 metriä. Tämä etäisyys kohteessa täyttyy. Tuotantoalueella ei ole erityisiä luonnonarvoja eikä luonnonsuojelulain perusteella erityisesti suojeltavia lajeja ja luontotyypppejä. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuva maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaara voidaan estää annetuilla määräyksillä. Rajoituksilla on haluttu varmistaa, että toiminnasta ei aiheutuisi alueen asukkaille kohtuutonta räsitusta, terveyshaittaa tai viihtyisyyshaittaa. Haittojen rajoittamiseksi on asetettu toiminta- ja aikarajoituksia sekä annettu määräyksiä toiminnan sijoittamisesta, suojauksesta sekä tarkkailusta.

Annetut lupamääräykset ovat tarpeellisia, jotta toiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara sekä ottamisen vahingollinen vaikutus jää mahdollisimman vähäiseksi, eikä siitä aiheudu haittaa tai vaaraa.

Lausuntojen huomiointi

Saapuneet lausunnot on otettu huomioon lupaharkinnassa ja lupamääräyksissä.

Lupamääräysten 1–18 yksilöidyt perustelut

Lupamääräykset 1, 4

Lupamääräykset on annettu alueella liikkuville kohdistuvan vaaran ja haitan vähentämiseksi sekä valvonnan toteuttamiseksi.

Lupamääräys 2 on annettu pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Alin ottotaso on määrätty haettua korkeammalle, koska hakemuksessa esitettyjen arvioiden ja mittaustulosten mukaan pohjaveden pinnan taso on lähempänä kuin 2 metriä haetusta ottotasosta.

Lupamääräykset 3, 4, 5

Lupamääräykset on annettu haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.

Lupamääräys 6, 7

Meluhaittojen ehkäisemiseksi on rajoitettu toiminta-aikoja sekä määrätty melupäästöä koskevista rajoista ja suojauksista ja meluvaikutuksen tarkkailusta.

Lupamääräys 8 on annettu pölyhaittojen ehkäisemiseksi asuinalueilla ja määrätty pölypäästöä koskevista rajoista ja suojauksista ja pölyvaikutuksen tarkkailusta.

Lupamääräykset 4, 5, 9, 10, 12

Määräykset on annettu pohja- ja pintaveden sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 11

Määräys on annettu asianmukaisen jätehuollon turvaamiseksi ja alueen roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 12

Lupamääräys on annettu luonnonsuojelulain mukaisen uhanalaisen eläin lajin pesinnän turvaamiseksi.

Lupamääräys 13

Lupamääräys on annettu maaperän pilaantumisen- ja maisemahaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi sekä alueen turvallisuuden varmistamiseksi ottotoiminnan päättymisen jälkeen.

Lupamääräys 13

Parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskeva määräys on annettu ympäristönsuojelulain nojalla.

Lupamääräykset 15–17

Määräykset on annettu valvonnan toteuttamiseksi ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 18

Määräykset on annettu poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumiseksi.

MAININTA LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMISESTA

Jos asetuksella annetaan tämän lain nojalla myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassa olosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

LUVAN VOIMASSA OLO

Lupa on voimassa 31.5.2035 saakka.

Jos lupavelvollinen toiminta oleellisesti muuttuu, on toiminnalle haettava uusi lupa. Tämä päätös on määräaikana voimassa, kunnes uusi lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan.

Tarkastusmaksu

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksan mukaisesti tarkastusmaksuksi määrätään 4309 euroa. Maksuun lisätään hakemuksen ja päätöksen tiedottamisesta aiheutuvat kulut ja asianosaisten kuulemiskulut.

Sovellatut oikeusohjeet

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 3–6, 10–13, 19–20 ja 23 §.

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1, 6 ja 7 §.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 27, 42, 43, 44, 47a, 48, 49, 52, 53, 58, 62, 66, 70, 83–87, 96, 190 ja 191 §.

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 2 ja 11–15 §.

Jätelaki (646/2011) 12, 13, 15, 72, 118 §.

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 76 §.

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011).

Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristötoimen maa-ainestaksa (Ympäristölautakunta 27.6.2023 § 52).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Käsittelemäksuun saa hakea valittamalla muutosta samoin kuin pääasiaan. Valitusaika on 30 päivää päätöksen antopäivästä. Päätökseen liitetään valitusosoitus.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakija, Keski-Suomen ely-keskus, kuulutus tiedoksi muille asianosaisille sekä julkaisu Viitasaaren ja Kyyjärven verkkosivut